

DUURMELKEN BRENGT VEEL GOEDS

10.000 kg geen uitzondering

PROFIEL: COSTA KABRITA

PERSONALIA

Ad Nelen runt samen met zijn vrouw Marie-Louise een geitenhouderij in Huijbergen.

BEDRIJF

Costa Kabrita is de verzamelnaam voor het domein van de familie Nelen. Tot dat domein behoort onder meer een geitenbedrijf met 450 geiten.

NEVENACTIVITEITEN

Naast het geitenbedrijf ligt een bosrijke camping met 50 campingplaatsen en een handvol accommodaties.

Tekst: Jasper Lentz

Toen Ad Nelen met zijn vrouw Marie-Louise op zoek ging naar een alternatief voor de melkkoeien, werden dat in 1994 geiten. Net buiten het dorp Huijbergen runt het echtpaar samen hun bedrijf waar ook een camping bij hoort.

De 450 geiten van Nelen zijn verdeeld over vier potten. De drachtige dieren zijn verzameld in één pot.

Huijbergen, een dorp in de gemeente Woensdrecht met iets meer dan 2.000 inwoners en gelegen aan de Brabantse Wal. Net buiten het plaatsje ligt het bedrijf van Ad en Marie-Louise Nelen. In het woonhuis vooraan op het erf wonen naast het echtpaar ook hun kinderen Bart (23), Melissa (17), Jasper (14) en Larissa (6). De op een na oudste zoon Stefan (21) is inmiddels het huis uit. De gezellig ingerichte woning is het geboortehuis van Ad waar hij, samen met zijn ouders, camping Costa Kabrita heeft opgebouwd. Al sinds 1956 wordt er op de locatie gekampeerd. Van oudsher is het een koeienbedrijf en werd de grupstal in de zomer schoongemaakt zodat het kon dienen als accommodatie voor kampeergroepen. De eerste tentjes mochten in 1990 op het weiland achter het bedrijf worden opgezet. Het melkveebedrijf had 25 koeien. Maar om het familiebedrijf klaar te maken voor de toekomst werd er gezocht naar een alternatief. “Dat moest een alternatief zijn dat goed naast de camping kon bestaan”, vertelt Ad aan de keukentafel. “En om die reden hebben we in 1994 lammeren gekocht en zelf opgefokt. In april 1995 zijn we begonnen met melken. Destijds hebben we een melkstal voor 24 geiten gebouwd en een oude schuur omgetoverd tot potstal voor 150 geiten. In die tijd melkte ik nog de koeien en mijn vrouw Marie-Louise de geiten. De camping runden we samen.” In de jaren negentig was het dus al een drukke bedoening op het bedrijf met geiten, koeien en een camping. Er werd met de kruiwagen gevoerd en het melken van 150 geiten duurde zo’n twee uur. “Om ook nog voldoende tijd met

Ad Nelen runt samen met zijn vrouw Marie-Louise een geitenhouderij en een camping in Huijbergen.

de kinderen door te kunnen brengen, hebben we in 2000 besloten te stoppen met de koeien en volledig over te gaan op geiten.”

Geitenkust

Costa Kabrita, het klinkt als een niet alledaagse naam voor een geitenhouderij in Nederland. “De naam komt uit het Papiaments”, legt Nelen uit. “En die hebben we te danken aan een gast die in 1997 in ons gastenboek schreef dat het gezellig kamperen was op Costa Kabrita. Het betekent geitenkust en de naam sprak ons eigenlijk wel aan.” Met gepaste trots geeft Nelen een rondleiding over het bedrijf. De camping met vijftig kampeerplaatsen, wijnvaten waar je in kunt overnachten en daktenten die in het bos op een stalen frame zijn gebouwd geeft een gezellige indruk. Het bos verraaft door de lichte glooiingen dat we inderdaad aan de rand van de Brabantse Wal zijn. “In de zomer lopen in de weide op het grote kampeerveld een paar van onze geiten. Kinderen vinden dat prachtig”, vertelt Nelen. Direct naast de camping staat de stal die plek biedt aan 450 geiten. Op het bedrijf zijn er op het hoogtepunt ook 175 lammeren. Maar het had niet veel gescheeld of het aantal geiten was niet zo hoog geweest als dat het nu is. “We hebben in het begin een adviseur genomen die ons hielp met alle vergunningen en ander papierwerk. We zitten hier dicht bij een Natura 2000-gebied en waren daarom gebonden aan een beperkt aantal dieren. Uiteindelijk bleek dat we, tegen alle verwachtingen in, toch een vergunning kregen voor het huidige aantal.”

De stal is in 2001 gebouwd en is 50 bij 26 meter. De melkput voor in de stal is een 2x30 rapid exit van Boumatic waar Nelen in z'n eentje de geiten binnen twee uur kan melken. In elk van de vier potten lopen 120 geiten. "Om het overzicht te bewaren zitten alle drachtige geiten in één pot. Op dit moment zijn er 30 oudere geiten drachtig en 120 jaarlingen." De fokkerij staat bij Nelen hoog in het vaandel. "In het verleden maakten we bij een gebrek aan goede Nederlandse bokken gebruik van bokken uit Frankrijk. Toen hadden we wel eens problemen met de kwaliteit van de uiers. Sinds we Nederlandse bokken gebruiken hebben we daar geen last meer van en hebben we een flinke stap gezet in duurzaamheid. Gemiddeld hadden we in de afgelopen vijf jaar 1,6 lactaties met een gemiddelde levensproductie bij afvoer van 5.986 kg melk met 4,07 procent eiwit en 3,52 procent vet. We doen aan duurmelken, dus met deze cijfers zijn we tevreden. En in die vijf jaar hebben we ook 91 geiten gehad die 10.000 kg of meer hebben gegeven waarvan 38 geiten dat presteerden in de eerste lactatie."

Minder problemen bij duurmelken

Nelen ziet veel voordelen bij duurmelken. "Volgens ons is het een erg duurzame manier van melken. We merken dat we minder uitval hebben, minder tijd nodig hebben in de opfok en er is een veel lagere infectiedruk. Bovendien hebben we op ons bedrijf een

In de stal van Nelen is aan nieuwsgierigheid geen gebrek.

De rapid exit melkstal van Boumatic uit 2001 biedt plaats aan 2 x 30 geiten.

De kippen in de stal zijn natuurlijke vijanden voor de vliegen.

zeer overzichtelijke lammerperiode. Een nadeel van duurmelken kan schijn dracht zijn, maar op ons bedrijf hebben we daar eigenlijk niet zoveel last van", zegt Nelen.

Compleet rantsoen voor de geiten

De lammeren op het bedrijf krijgen onbeperkt melk en onbeperkt brok. De geiten krijgen sinds 2009 een compleet rantsoen dat Nelen afneemt van ForFarmers.

Daarnaast krijgen ze onbeperkt weidehooi uit de ruiven in de stal. "Het voordeel van een compleet rantsoen is dat we geen kuil, geen broei en geen schimmels hebben. Bovendien hoeven we ons niet bezig te houden met de voederwinning." Bij het bedrijf van Nelen hoort zo'n 15 hectare land waarvan 10 hectare grasland. Vijf hectare wordt verhuurd als bouwland en als weiland voor een paardenhouder in de buurt. "De keuze voor een compleet rantsoen was overigens wel een spannende stap, omdat ik bang was dat de dieren zouden vervetten. Een geit die zich helemaal volvreet past niet in dit systeem. Je zou kunnen zeggen dat de groep geiten die zich volvreet zichzelf wel uitselcteert, maar dat is wat ons betreft niet wenselijk. Uiteindelijk lukte het om met het gekozen rantsoen geiten 1.000 dagen aan de melk te houden. In sommige gevallen haalden we zelfs 7 liter, dus toen wisten we dat we een goede weg waren ingeslagen." Richting de dek verandert Nelen het rantsoen van de dieren die drachtig moeten worden. "Dan krijgen ze minder brok, maar wel voldoende ruwvoer. We willen de geiten niet te vet hebben als de bok erbij

“

'Niet te vet als de bok erbij komt'

komt. De overlopers willen we zo schraal mogelijk houden om vervolgens de kans op dracht te verhogen. Een kickstart zou je kunnen zeggen."

Kip als natuurlijke vijand

Het is op Costa Kabrita een heuse beestenboel. Bij de voordeur ligt de hond rustig te wachten tot het moment dat hij bezoek kan

begroeten. In de schuur net achter de woning staat nog een handvol blaarkoppen rustig te herkauwen. En diezelfde schuur is de uitvalsbasis voor een bont kippengezelschap. "De kippen lopen los over het terrein. Naast de gezelligheid hebben ze voor ons ook een belangrijke functie", legt Nelen uit. "Ze hebben vrij toegang tot de geitenstal waar ze, als het nodig is, de maden opeten. Daardoor hebben we heel weinig last van vliegen en ondervinden we geen hinder van ziekten die door maden veroorzaakt kunnen worden."

Van Flop naar top

Hoewel de familie Nelen geen fan is van Franse bokken, lopen er toch nog

21 dochters rond met Franse roots. "Uit de cijfers blijkt dat die geiten qua gehalten heel goed scoren. De 21 dochters produceren in een jaar gemiddeld 1.398 kg met een vetgehalte van 4,25 procent en 3,86 procent eiwit. Daar zijn we tevreden over. De bok waaruit de geiten zijn voortgekomen is op het bedrijf geboren en heeft een Franse vader. Hoewel de naam van de bok anders doet vermoeden, Kabrita's Flop, zijn we dus blij met zijn nakomelingen", lacht Nelen.